



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 256/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti DEKOS Bratislava s. r. o., zastúpenej advokátskou kanceláriou AK PG, s. r. o., Vápenná 7, Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta Mgr. Petra Greguša, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 178/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti DEKOS Bratislava s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I .

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti DEKOS Bratislava s. r. o. (ďalej len

„sťažovateľka“, v citáciách aj „navrhovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 178/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 19. decembra 2014 na okresnom súde žalobu o zaplatenie sumy 95 245,12 € proti žalovanej – obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“).

Sťažovateľka v sťažnosti chronologicky opisuje priebeh napadnutého konania takto:

„Dňa 19. 12. 2014 bola navrhovateľom na Okresný súd BA IV podaná žaloba o zaplatenie 95.245,12 EUR z titulu neuhradenia faktúr za zhotovené diela v zmysle zmlúv o dielo. Navrhovateľ v žalobe ozrejmil skutkový stav, t. j. uzavretie dvoch zmlúv o dielo na dva samostatne stojace domy, pričom navrhovateľ tieto domy zhotovil, no protistrana zhotovenie Diela čiastočne neuhradila.

Dňa 15. 04. 2015 bol porušovateľom vydaný platobný rozkaz, ktorý ustanovil povinnosť protistrane do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť navrhovateľovi sumu 95.245,12 EUR alebo v tej istej lehote podať odpor voči platobnému rozkazu.

Dňa 04. 05. 2015 bol protistranou podaný odpor voči vydanému platobnému rozkazu, na základe ktorého bol platobný rozkaz zrušený. Súd navrhovateľovi spolu s odporom zaslal výzvu na vyjadrenie sa k odporu. Dňa 17. 06. 2015 bolo navrhovateľom zaslané vyjadrenie k odporu protistrany.

Dňa 07. 10. 2016 (po období viac ako roku nečinnosti porušovateľa) bol navrhovateľom podaný návrh na rozšírenie žaloby zo dňa 19. 12. 2014, v ktorom navrhovateľ opakovane podrobne porušovateľovi uviedol skutkový stav, uviedol doterajšiu súdnu prax a odstránil všetky právne neistoty, ktoré by v prejednávani prípadu mohli čo i len teoreticky nastať. Rozšírenie žaloby porušovateľ pripustil v rozpore so zákonom 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, keď ju pripustil až na ďalšiu výzvu uvedenú v doplnení listín zo dňa 01. 12. 2016 navrhovateľa. Porušovateľ pripustil zmenu žaloby až uznesením zo dňa 07. 04. 2017, t. j. 6 mesiacov po jej doručení...

Dňa 17. 10. 2016 bolo protistranou podané doplňujúce vyjadrenie...

Dňa 18. 10. 2016 bolo vytýčené pojednávanie, na ktorom predovšetkým protistrana prejavila záujem o mimosúdne vyriešenie sporu, pričom uvedené pojednávanie bolo z dôvodu možného mimosúdneho vyriešenia sporu odročené na termín 06. 12. 2016. V rámci doručeného uznesenia o odročení pojednávania zo dňa 18. 10. 2016 bol navrhovateľ vyzvaný na doplnenie spisu o prílohy k faktúre č. 201067 dvojmo a o Zmluvy o dielo, ktoré tvorili prílohu žaloby už v roku 2014.“

Zo sťažnosti, z jej príloh, ako aj zo zistenia na okresnom súde bol zistený ďalší priebeh konania:

- 21. októbra 2016 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o zaslanie kópie zvukového záznamu z pojednávania, ktorá bola vybavená 25. októbra 2016,
- 1. decembra 2016 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľky – doplnenie príloh do spisu,
- 5. decembra 2016 oznámil okresný súd elektronicky právnym zástupcom strán sporu odročenie pojednávania nariadeného na 6. december 2016 z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu,
- 6. decembra 2016 bolo okresnému súdu elektronicky doručené oznámenie o zmene právneho zástupcu žalovanej,
- pojednávanie nariadené na 6. december 2016 bolo odročené na neurčito,
- 13. januára 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k návrhu na rozšírenie žaloby z 19. decembra 2014,
- 19. januára 2017 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľky – „*Vyjadrenie k prebiehajúcemu sporu a žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania*“,
- prípisom zo 14. marca 2017 vyzval okresný súd sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na rozšírenie žaloby z 19. decembra 2014, ktorý podala 7. októbra 2016,
- 20. marca 2017 bol uhradený súdny poplatok za návrh na rozšírenie žaloby,
- uznesením č. k. 12 Cb 178/2014-229 zo 7. apríla 2017 rozhodol okresný súd o návrhu na pripustenie zmeny (rozšírenia) žaloby,

- 19. apríla 2017 bola okresnému súdu doručená žiadosť žalovanej o zaslanie návrhu na zmenu (rozšírenie) žaloby, ktorú súd vybavil oznámením z 21. apríla 2017.

Sťažovateľka v tomto období využila možnosť postupu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a 24. októbra 2017 podala sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedníčke okresného súdu (ďalej len „sťažnosť na prietahy“).

Predsedníčka okresného súdu po prešetrení veci vzhľadom na súdom vykonané úkony prípisom z 8. januára 2018 označeným ako „*Oznámenie o prešetrení sťažnosti Spr. 2132/2017*“ konštatovala, „*že konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 12 Cb/178/2014 bolo postihnuté zbytočnými prietahmi v súvislosti so stanovením termínu pojednávania v konaní. Vo veci boli prijaté opatrenia, aby sa ďalej konalo bez ďalších prietahov. Zákonný sudca vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 16. 01. 2017. Konanie vedené tunajším súdom pod sp. zn. 12 Cb/178/2014 som zaradila do režimu pravidelného sledovania plynulosti konania.*“.

Prípisom na okresnom súde ústavný súd zistil, že v napadnutom konaní sa 27. marca 2018 konalo ďalšie pojednávanie, ktoré bolo odročené v dôsledku ospravedlnenia sa žalovanej na 24. apríl 2018.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza:

„*Máme za to, že napriek skutočnosti, že v konaní bolo vytýčené pojednávanie dňa 18. 10. 2016 a neskôr dňa 16. 01. 2018, porušovateľ nedisponoval materiálmi významnými pre vydanie rozhodnutia vo veci samej alebo aspoň k relevantnému posúdeniu sporu, napriek ich opakovanému doloženiu do spisu. Máme preto za to, že aj v období kedy porušovateľ konal, tak konal neefektívne, nakoľko ani po rokoch nedokázal zabezpečiť taký procesný postup v konaní, ktorý by čo najrýchlejšie odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa navrhovateľ na neho obrátil.*

Navrhovateľovi vznikla v dôsledku neprimeranej dĺžky konania ujma, ktorú pociťuje o to výraznejšie, že štatutárny orgán navrhovateľa dostal v dôsledku konaniu protistrany

a stresu vzniknutého v dôsledku následkov konania protistrany v roku 2014 mozgovú porážku, ktorá mu do dnešného dňa zásadne ovplyvňuje život. Nakoľko v dôsledku nevyplatenia dohodnutej ceny za dielo protistranou musel navrhovateľ na vyplatenie subdodávateľov požiadať v roku 2011 o zvýšení prevádzkového úveru, čím sa ocitol vo finančne veľmi nepriaznivej pozícii. Ide preto zároveň o citlivú záležitosť priamo súvisiacu s existenciou navrhovateľa, ako aj jeho ďalším fungovaním v podnikateľskej oblasti. Nie je preto možné pochybovať o vážnom záujme navrhovateľa o rozhodnutie v konaní 12 Cb/178/2014, na základe ktorého by sa mu mohla vrátiť aspoň časť vynaložených finančných prostriedkov. Vo svojej snahe o dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia a nadobudnutia právnej istoty požiadal svojou žalobou porušovateľa, ako garanta spravodlivosti o spravodlivé a čo možno najrýchlejšie vydané rozhodnutie. V čase, kedy sa navrhovateľ obrátil na porušovateľa však neočakával, že z hľadiska právneho posúdenia pomerne jednoduchý spor, ktorého predmet tvorí výraznú časť sudcovskej agendy, bude trvať niekoľko rokov iba na v prvej inštancii, pričom do dnešného dňa nebolo vydané rozhodnutie. Konateľovi navrhovateľa vznikla výrazná obava o ochrane jeho práv, psychické napätie, pocity dlhotrvajúcej neistoty a pocity sklamaní z neprimeranej dĺžky konania.

Na pojednávaní dňa 18.10.2016 protistrana prezentovala svoj skutočný záujem na mimosúdnom riešení sporu. Hoci bol prítomný štatutárny orgán navrhovateľa ako aj štatutárny orgán protistrany, a teda nič nebránilo uzavretiu zmluvy priamo na pojednávaní v zmysle princípu hospodárnosti konania, došlo k odročeniu pojednávania na deň 06. 12. 2016, ktoré bolo následne odročené z dôvodu PN sudcu na neurčito. Ďalšie pojednávanie tak bolo vytyčené až v roku 2018 a aj to až na základe podanej sťažnosti na postup súdu v konaní.

V priebehu času, medzi jednotlivými pojednávaniami však protistrana využila časový priestor ponúknutý v dôsledku vzniknutých prieťahov v konaní na zmenu právneho zástupcu a svoj názor na mimosúdne vyriešenie sporu úplne popiera. Na poslednom konanom pojednávaní zo dňa 16. januára 2018 zistil navrhovateľ zo slov sudcu, že v spise sa stále nenachádzajú ani len obe Zmluvy o dielo. Zmluvy o dielo boli podané spolu so žalobou v roku 2014, neskôr doplnené právnym zástupcom navrhovateľa v roku 2016, avšak aj napriek tomu sa podľa slov sudcu v spise údajne nenachádzali. Znamená to, že ani v roku

2018 nemal súd v dispozícii základné dokumenty významné pre riadne vykonanie a hodnotenie dôkazov, a to napriek skutočnosti, že boli navrhovateľom opakovane predkladané súdu, a to raz na výzvu sudcu. Sudca preto znova požiadal doplniť spis o zmluvy o diela a podklady pre faktúru 201067, čo právny zástupca navrhovateľa opäť vykonal.

Zatiaľ posledným príkladom vytvárania zbytočných prietáhov a preukázania nedostatočnej profesionality zo strany porušovateľa bolo zaslanie vyjadrenia protistrany zástupcovi navrhovateľa po takmer roku, pár dní pred konaným pojednávaním na základe sťažnosti a aj to pôvodnému zástupcovi, pričom aktuálnemu právnenému zástupcovi navrhovateľa bolo zaslané iba predvolanie na pojednávanie bez uvedeného vyjadrenia protistrany. Máme za to, že ide o hrubú nedbanlivosť zo strany porušovateľa, ktorá by nemala mať miesto v spravodlivom konaní...“

Sťažovateľka požaduje primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €. Podľa vyjadrenia sťažovateľky suma „odzrkadľuje závažnosť prietáhov v konaní 12 Cb/178/2014, ktoré zapríčiňujú neakceptovateľnú a nadbytočnú ujmu pre navrhovateľa, ako aj osoby konajúcej za navrhovateľa. Suma taktiež reflektuje na neprofesionálny, neefektívny a nesústredený postup porušovateľa počas trvania celého sporového konania. Konanie porušovateľa predstavujú príčiny navrhovateľovho sklamaní v inštitúcii, ktoré majú reprezentovať spravodlivosť a rozhodovať ľudské, ako aj obchodné vzťahy v prípade vzniknutých sporov, čo je ich primárnym poslaním a účelom ich zriadenia.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo navrhovateľa na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/178/2014 porušené bolo.

2. Porušovateľovi sa v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/178/2014 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Navrhovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- €, ktoré je porušovateľ povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Porušovateľ je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v sume 390,50,- €, ktoré je porušovateľ povinný uhradiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu podanej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka napáda postup okresného súdu v napadnutom konaní z dôvodu, že okresný súd nerozhodol v merite veci do času podania sťažnosti ústavnému súdu, a to ani po využití účinného prostriedku nápravy, ktorým bolo podanie sťažnosti na priedaň predsedníčke okresného súdu.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

V súvislosti so sťažovateľkou uplatnenými námietkami proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní je potrebné uviesť, že z prípisu okresného súdu o prešetrení sťažnosti sp. zn. Spr. 2132/2017 z 8. januára 2018 ústavný súd zistil, že sťažovateľka mala nezanedbateľný vplyv na spomalení priebehu napadnutého konania, a to v prvom rade hneď v jeho úvode, keď ani na výzvu okresného súdu na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu tento nezaplatila, v dôsledku čoho bolo uznesením okresného súdu č. k. 12 Cb 178/2014-49 z 19. marca 2015 konanie zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku. Proti uvedenému uzneseniu sa sťažovateľka odvolala a súdny poplatok zaplatila až 2. apríla 2015. Uznesením č. k. 12 Cb 178/2014-56 z 15. apríla 2015 okresný súd zrušil uznesenie o zastavení konania č. k. 12 Cb 178/2014 z 19. marca 2015 a v ten istý deň vydal zároveň aj platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 95 245,12 €.

Možno konštatovať, že následne okresný súd konal v napadnutom konaní plynulo – vydal platobný rozkaz, ktorý doručil žalovanej, následne žalovaná podala odpor, ktorý bol doručený sťažovateľke na vyjadrenie, a následne sťažovateľka doručila okresnému súdu svoje vyjadrenie k podanému odporu.

K spomaleniu napadnutého konania prispela sťažovateľka tým, že nezaplatila tiež súdny poplatok za návrh na zmenu (rozšírenie) žaloby z 19. januára 2014, ktorý doručila okresnému súdu 7. októbra 2016 (okresný súd následne zabezpečoval vyjadrenie protistrany, ktoré mu bolo doručené 13. januára 2017), a súdny poplatok zaplatila až na výzvu okresného súdu zo 14. marca 2017, a to 20. marca 2017; okresný súd rozhodol o tomto návrhu 7. apríla 2017.

Na základe prehľadu jednotlivých procesných úkonov vykonaných okresným súdom vo veci sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že v priebehu napadnutého konania možno identifikovať jedno obdobie poznačené neodôvodnenou krátkodobou nečinnosťou okresného súdu, a to obdobie od doručenia vyjadrenia sťažovateľky k podanému odporu 19. júna 2015 (odoslané sťažovateľom 17. júna 2015, pozn.) do 7. októbra 2016, keď bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na rozšírenie žaloby.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných priet'ahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny

rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Konanie na okresnom súde trvá tri roky a päť mesiacov. Ústavný súd nespochybňuje, že okresný súd mohol v priebehu napadnutého konania postupovať aj efektívnejšie, napriek tomu zastáva názor, že sťažovateľkou namietaný postup okresného súdu aj vzhľadom na podiel sťažovateľky na spomalení napadnutého konania a na konkrétne okolnosti posudzovanej veci – spor o zaplatenie dlžnej sumy – a povahu (neprivilegovaný typ konania) nevykazuje pochybenia ústavnej intenzity a nemožno reálne očakávať, aby po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné prijať záver o porušení obsahu sťažovateľkou označených práv podľa ústavy a dohovoru z dôvodu nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní.

Táto skutočnosť bola dôvodom odmietnutia podanej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pritom neznižuje vážnosť situácie sťažovateľky, do ktorej sa dostala následkom ochorenia jej štatutárneho orgánu. Táto situácia však vznikla ešte pred podaním žaloby okresnému súde a okresný súd na nej nijako neparticipoval (s. 5).

K tvrdeniu sťažovateľky, že „... Na pojednávaní dňa 18. 10. 2016...“ keď „... protistrana prezentovala svoj skutočný záujem na mimosúdnom riešení sporu... a teda nič nebránilo uzavretiu zmiernu... v zmysle princípu hospodárnosti konania, došlo k odročeniu pojednávania na deň 06. 12. 2016, ktoré bolo následne odročené z dôvodu PN sudcu na neurčito...“, ústavný súd uvádza, že rozhodovanie o odročení pojednávania je procesným rozhodnutím konajúceho súdu. Práceschopnosť konajúceho sudcu nebolo možné v októbri 2016 predpokladať. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že je vecou strany v konaní, pre aký postup k vyriešeniu sporu sa rozhodne.

Sťažovateľka síce tvrdila, že protistrana mala skutočný záujem na mimosúdnom riešení sporu už na pojednávaní 18. októbra 2016, čo však nijako nepreukázala, naopak, jeho následné „zmarenie“ pripisovala zmene právneho zástupcu na strane žalovaného, ktoré protistrana oznámila okresnému súdu 6. decembra 2016, deň po tom, ako okresný súd odročil pojednávanie nariadené na 6. december 2016 (5. decembra 2016).

V ďalšom období napadnutého konania sťažovateľka namieta neefektívnu a nesústredenú činnosť okresného súdu pri doručovaní jednotlivých podaní na vyjadrenie, ako aj v dôsledku potreby opakovaného doručovania dôkazov do súdneho spisu. V dôsledku uvedených skutočností podala sťažovateľka 24. októbra 2017 predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že už viackrát rozhodol (I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý má

podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd, prihliadnuc na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, v zásade považuje podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch (ďalej len „sťažnosť na prietahy“) za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

Zo zistení ústavného súdu je zrejmé, že sťažovateľka podala sťažnosť na prietahy predsedníčke okresného súdu 24. októbra 2017. Predsedníčka okresného súdu vybavila podanú sťažnosť na prietahy, o čom písomne informovala sťažovateľku prípisom sp. zn. Spr. 2132/2017 z 8. januára 2018 (sťažovateľke doručený 17. januára 2018). Sťažovateľka doručila sťažnosť ústavnému súdu 12. marca 2018, a teda necelé dva mesiace po tom, ako jej bola doručená odpoveď na sťažnosť na prietahy.

Predsedníčka okresného súdu po prešetrení napadnutého konania a vybavenia sťažnosti z 8. januára 2018 uznala dôvodnosť sťažnosti v časti potreby nariadenia pojednávania a dodržala slovo, že napadnuté konanie zaradí „do režimu pravidelného sledovania plynulosti konania“, pretože v napadnutom konaní v roku 2018 už boli nariadené dve pojednávania, a to 16. januára 2018 a 27. marca 2018. Pojednávanie nariadené na 27. marec 2018 sa v dôsledku predloženého ospravedlnenia žalovanej odročilo na 24. apríl 2018. Znamená to, že sťažnosť na prietahy v konaní podaná predsedníčke okresného súdu sa ukázala ako účinný prostriedok nápravy pri ochrane práv sťažovateľky. Zohľadniac túto skutočnosť je sťažnosť aj z tohto hľadiska zjavne neopodstatnená.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2018